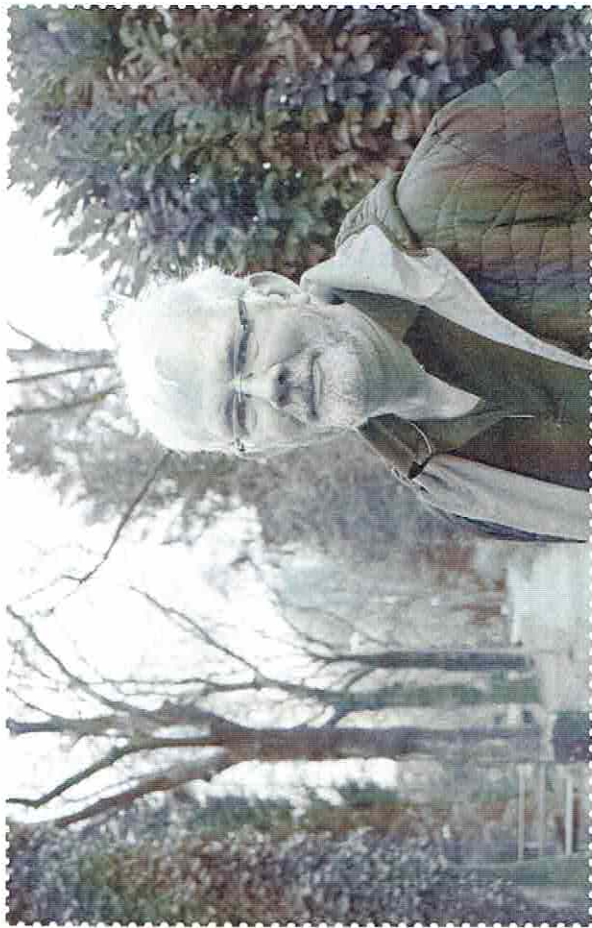

Als je je vereniging 'Tuinenpark' noemt, dan is meteen duidelijk dat je een buitenbeentje bent in de volkstuinbeweging. Dat is 'Ons Buiten' dan ook. 'Tuin' en 'park' gecombineerd met dat 'buiten', driedubbelop tuinieren dus, maken duidelijk dat hier werk gemaakt wordt van het mesten, planten, wieden en oogsten dat gewonere stervelingen in hun van de gemeente gepachte tuintjes doen.

'Ons Buiten' is dan ook niet alleen het oudste volkstuincomplex in Utrecht – ze hebben de respectabele leeftijd van 91 bereikt – maar ze zijn zonder twijfel ook de slijkste. Dat komt omdat in de statuten is vastgelegd dat dit een siertuinpark is, waar iedereen zich specialiseert in bijzondere bomen. De schaduw die al die bomen geven maakt het ook bijna onmogelijk om groenten te telen. Bovendien mag je dat, alweer volgens die statuten, maar op een kwart van je grond doen, dus is iedereen vooral in de weer met bloemen, struiken en alle kruipende en vliegende diersoorten die je daarmee naar je tuin kunt lokken. Want naast die bomen, zijn dieren ook erg belangrijk bij Ons Buiten.

Die liefde voor dieren zie je al gelijk als je op een zaterdagochtend binnenloopt in deze oase aan de rand van Voordorp. Je staat meteen in een kleine dierentuin. De hansen kraaien, de kippen tokken, de schapen blaten, de geiten mekkeren en de cavia's en konijnen schieten als raketten hun holletjes in en uit. Daar tussendoor lopen de mensen die op deze ochtend tuindienst hebben (vier keer per jaar; en je mag zelf bepalen wanneer: op zaterdagochtend, zaterdagmiddag of maandagavond). Voor het verzorgen van de dieren gebruiken ze bij voorbeeld een speciale poep-'stofzuiger', die ervoor zorgt het Tuinenpark niet gaat ruiken naar een circusterrein.

Meepraten

Dompteur van dit alles is voorzitter Henny Stekelenburg, die samen met vier andere bestuursleden, én nogal wat speciale commissies, zo onzichtbaar mogelijk sturing geeft aan alle individuele wensen en verlangens van de tuinders. Hij lijkt bijzonder bedreven in het bewaren van het wankel evenwicht tussen regelneven en rommelkonten, wat op elk volkstuincomplex de grootste uitdaging is. Daarbij hanteert hij enerzijds de al bijna honderd jaar geldende regels voor het tuinieren bij Ons Buiten, en anderzijds een vér doorgevoerde basis-democratie. De organisatie is zo plat mogelijk. Iedereen mag over alles meepraten. Want naast de Algemene Ledenvergadering, die twee keer per jaar plaats vindt, zijn er ook regelmatige 'ledenraadplegingen' waar iedereen over elk onderwerp zijn zegje mag doen. Maar daarna moet iedereen zich ook aan de gezamenlijk genomen

beslissingen houden. Voorbeelden van zulke discussies zijn: wel of geen jeu de boules-baan, wel of geen zaalverhuur (van het clubhuis), wel of geen schommels en zandbakken in de individuele tuinen en wel of geen barbecues. Het effect is dat iedereen zich verantwoordelijk voelt voor dit – laten we dat ook maar meteen zeggen – prachtige complex, waar je met jaloezie rond kunt lopen, omdat bijna elke tuin er bijzonder uit ziet. De vele Hans-en-Grietje huisjes versterken de sprookjesachtige indruk, zelfs op een bewolkte herfstige zaterdag. Ze mogen er trots op zijn, daar bij Ons Buiten, en dat zijn ze ook.

Hoe zijn jullie zo ver gekomen?

HvS: 'Om te beginnen zijn we een buitenbeentje doordat we een bomenpark zijn. Het algemene deel is in de jaren zestig, toen we hier kwamen, bewust aangeplant door de gemeente. Daarna is er een beleid gegroeid voor het planten van soorten

bomen. De groencommissie heeft daar altijd wel goede ideeën over. Wij hebben een aantal bomen als bijzonder gezichtsbepalend element aangewezen, en als daar iets aan moet gebeuren dan financieren wij mee. Daar hebben we een fonds voor. Want het onderhoud van bomen, zoals toppen, dat is een kostbare zaak. Mensen betalen hier 399 euro contributie per jaar, maar daar moet wel alles van gebeuren. Daarbij is het beleid om de kosten zo laag mogelijk te houden. Als het niet hoeft, dan verhogen we de contributie niet. Zo houden we de drempel voor nieuwe leden laag. Alleen zijn die er niet zoveel, want we moesten de wachtlijst sluiten toen er meer dan dertig mensen op stonden. Nu het er twintig zijn geworden, stellen we hem weer open.'

Ballotage

Eén van de dingen waar wij tegenaan lopen, is dat de leden nu niet bepaald een afspiegeling zijn van de bevolking van Utrecht. Hoe gaan jullie daarmee om? Hoe maak je een club als dit diverser? Hoe zorg je er voor dat er ook Turkse, Marokkaanse of Poolse leden komen? Hebben jullie daar een beleid voor?

'We wachten af wie zich meldt, en we balloteren na een gesprek met een potentieel lid. Maar het is wel duidelijk dat ons park niet geschikt is voor veel ander gebruik dan het maken van een siertuin. Omdat maar een kwart gebruikt mag worden voor groententeelt is dat niet zo interessant voor de meeste Turken en Marokkanen, want die willen graag groenten verbouwen en daarmee een zo hoog mogelijke opbrengst realiseren. En er zijn ook andere cultuurverschillen. Barbecueën en met grote groepen

mensen buiten in je tuin zitten, levert onmiddellijk klachten van andere leden op. Als je vertelt dat dat niet kan, ben je ook minder interessant.'

Maar verhinder je zo niet dat je vereniging gemengder wordt? Met elkaar samenkomen in een tuin buiten is wel onderdeel van de Turkse cultuur.

'Door onze regels profileer je je wel, dat is zo. Maar ja, dat is in het verre verleden vastgesteld, en ook al is er een groep binnen onze vereniging die het wel anders wil, de meerderheid vindt het prima zo.'

Een ander thema is dat mensen tegenwoordig veel meer aandacht hebben voor het zelf, biologisch, telen van groenten, en gezond eten. Is dat ook een discussiepunt bij jullie?

'We hebben een aantal groenteveldjes bij het dierenpark in het midden, en leden mogen daar een stukje huren – ook mensen uit de buurt trouwens – maar dat is maar heel weinig, ja. Ons park is er ook niet zo geschikt voor met al die bomen. Er is veel te veel schaduw. Daarnaast hebben we schooltuintjes, die eigenlijk eerder kindertuintjes zijn. Dat zijn vierkante meter bakken die ouders kunnen huren voor hun kinderen. Die

'Gelukkig wel. Waar we nog meer last van hebben is roofdieren, zoals marters en bunzings. We hebben een caviaveld, waar de cavia's door buizen onder de grond kunnen kruipen, maar daar wordt er af en toe wel eens één afgeschlacht. Dat zagen we toen we er een webcam op hadden gehangen. En als de kippen eieren hebben, dan komen de kraaien en eten die eieren op. Zo is er altijd wat. Maar we hebben een dierenarts in de ledengroep, en die houdt een oogje in het zeil. En het verzorgen van de dieren wordt ook deels door de gemeente vergoed, want daar zijn oude afspraken over.'

Wat zijn jullie regels voor de tuinen?

'De meeste tuinen zijn gemiddeld 300 m², al zijn er ook grotere. En we hebben regels voor de huisjes. Die mogen maximaal 16 m² zijn. Als iemand wil bouwen dan moet hij een plan naar de bouwcommissie sturen. Die commissie is vooral streng als het gaat om de plaats van het huisje. We hebben zichtlijnen langs de sloten, en we willen niet dat daar bebouwing staat. De vorm maakt verder niet uit. Wat betreft de beplanting geven we alleen advies. We hebben een lijst met voorkeursplanten. En we hebben liever geen exoten. Maar ja, we hebben wel een tuin op het complex waar we allemaal erg trots op zijn, en dat is een palmentuin. Die man doet zijn best om allerlei exotische planten hier te houden. Dat is prachtig. Dus we gaan hem niet bestraffen omdat hij dat doet. Iedereen vindt het geweldig. Met de inrichting van de huisjes bemoeten we ons ook niet. Er is geen water en geen elektriciteit, vijf procent van de huisjes heeft een zonnepaneel, maar ook daar zie je een tweedeling. Er zijn mensen die

ouders zijn dan ook verantwoordelijk voor het onderhoud, en zijn ons aanspreekpunt. Omdat het niet via een school gaat, zien die tuintjes er ook in de schoolvakanties goed uit.'

Roofdieren

Is het niet lastig om dat allemaal te onderhouden? Die konijnen bij voorbeeld, blijven die netjes binnen hun hek?

back to basics willen, en anderen vinden een koelkastje wel leuk. Maar iedereen moet verder maar doen wat hij wil.'

Polderen

Ik krijg de indruk dat je dit veel tijd kost.

'Ik loop zoveel mogelijk rond en probeer contact te houden met de mensen. Het kost me 8 tot 10 uur in de week. Ik werk gelukkig freelance in de tentoonstellingsbranche en dat is seizoenswerk. In het najaar en het voorjaar heb ik het erg druk maar daar tussenin heb ik veel vrije tijd. En ik vind het ook leuk om naast dat werk achter de computer buiten te zijn. Ik weet niet veel van planten, daar weet mijn vriendin meer van, maar ik kan wel helpen bij het goed laten lopen van de vereniging.'

Het ziet er ook hier binnen mooi uit, zo'n prachtig ruim en verwarmd clubgebouw, met zelfs een groot beeldscherm aan de wand.

'Dat gebouw is hier ooit door de gemeente neergezet toen we tuinen in moesten leveren voor nieuwbouw. Er zijn toen tien tuinen weggegaan plus het

clubgebouw. Het eerste wat ik samen met een aantal leden gedaan heb toen ik hier zeven jaar geleden kwam is een plan gemaakt voor een verbouwing, want dat jaren zestig-gebouw zag er inmiddels wel erg oud uit. Ook dat hebben we in een ledenraadpleging voorgelegd, en we kregen iedereen mee. We doen hier workshops, en we hebben hier wel vergaderingen van VvE's uit de buurt. Maar we verhuren het niet officieel. Leden kunnen het niet huren voor feestsjes. Dat heeft twee redenen: dan moeten mensen daar verantwoordelijk voor willen zijn, want het bestuur gaat het niet doen. En we zitten hier ook vlak tegen een buurt aan, dus dieervaart dat al snel als overlast. VvE moeten de buurt te vriend houden, en dat kan alleen als het een mooi park blijft, voor iedereen. In het bestuur zitten dan ook mensen uit de buurt, die niet eens lid zijn.'

Tuinenpark Ons Buiten is zo ook nog een voorbeeldig polderpark – in de beste Hollandse overlegtraditie.

PT

